

NOTAT TIL FOLKETINGET EUROPAUDVALG

29. november 2013

J.nr. 2676/1955-0012

Ref. BJH

DELEGERET RETSAKT

Grund- og nærhedsnotat om forslag fra EU-kommissionen om forordning, der implementerer direktiv 2010/30/EU med hensyn til angivelse af boligventilationsenheders energiforbrug og støj ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt et forslag til forordning om energimærkning af ventilationsenheder, der anvendes i boliger. Energimærkningsdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at tydeliggøre energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug og dermed give private forbrugere bedre forudsætninger for at vælge de mest energieffektive produkter. Forslaget, der er en delegeret retsakt, omfatter boligventilationsenheder. Hensigten er, at forbrugernes efterspørgsel skal stimulere udvikling og markedsføring af ventilationsenheder, som er mere energieffektive end de, som i dag findes på markedet. Forslaget forventes sat til drøftelse mellem Kommissionen og tekniske eksperter fra medlemslandene den 16. december 2013. Forslaget medfører begrænsede merudgifter for staten, vurderes at have begrænsede positive samfundsøkonomiske konsekvenser og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstrabyrde for erhvervslivet. Forslaget vil have en mindre positiv miljøeffekt. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 15. november 2013 fremsendt et forslag til kommissionsforordning om krav til mærkning af boligventilationsenheder, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningsforslaget vil blive fremsat som en delegeret retsakt.

Forordningen stiller krav til mærkning af energieffektivitet ved transport af luft og ved varmegenvinding. Forslaget omfatter krav til mindre og mellemstore ventilationsenheder med effektforbrug op til 1000 W til anvendelse i enfamilieboliger. Forslaget vil indebære krav til mærkning af balancerede ventilationsenheder (dvs. med både ind- og udsugning) og til envejs-enheder (kun indblæsning eller udsugning). Mærkningen skal vise energiforbruget til ventilation, energibalancen for en 100 m² bolig i tre forskellige europæiske klimazoner: kold, middel og varm. Endvidere skal mærket vise enhedens støjniveau og enhedens kapacitet.

En række enhedstyper er undtaget, fx. små envejsventilationsenheder, enheder til brug i giftige eller eksplosive atmosfærer, til nødventilation mv.

Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger specielt artikel 10. Energimærkningsdirektivet er baseret på Traktatens artikel 114 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under dette direktiv.

Forslaget skal drøftes mellem Kommissionen og medlemslandenes eksperter den 16. december 2013. Efterfølgende forelægges forslaget (evt. i revideret form) for Rådet og Europa-Parlamentet, som hver især inden for 2 måneder enten kan tiltræde eller gøre indsigelse mod forslaget.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse EU's energiforbrug til ventilation og deraf følgende varmetab i bygninger og suppleres af ecodesignkrav.

Ventilationsenheder bruger el-energi til driften, men har samtidig mulighed for at genvinde varmen fra afkastluften, hvilket kan medføre, at enhederne genvinder mere energi, end de bruger. Kommissionen opgør i forslaget til ecodesign, at ventilationsenhederne på grund af muligheden for varmegenvinding samlet set resulterer i en positiv energibalance og derfor i 2010 sparede 1872 PJ primært energiforbrug i EU. Uden nye energieffektivitetskrav forventes besparelsen at stige til 2.829 PJ i 2025.

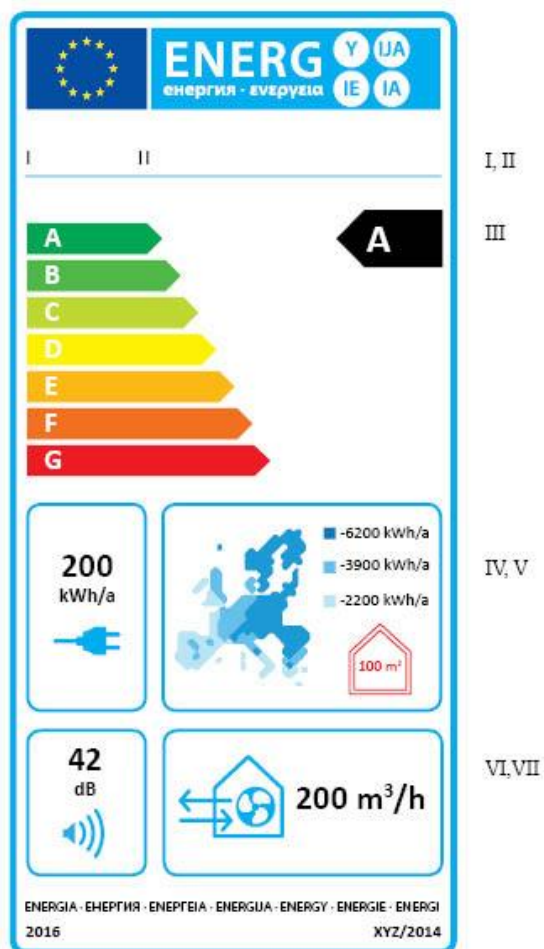
De foreslåede krav til energimærkning og ecodesignkrav er af kommissionen samlet set opgjort til at give et omkostningseffektivt besparelsespotentiale på yderligere 45 % (1300 PJ) i primært energiforbrug i 2025 eller samlet 4.130 PJ. Der er ingen separate opgørelser for de to forslag, der er fremsat i sammenhæng.

Forslaget omfatter krav til mindre og mellemstore ventilationsenheder til anvendelse i en- og flerfamilieboliger. Forslaget vil indebære at både balancerede ventilationsenheder (med ind- og udsugning) og envejs-enheder (kun indblæsning eller udsugning) skal mærkes.

En række enheder er undtaget. Det drejer sig om envejs-enheder med et samlet elforbrug til motorer på højst 30 kW, enheder til forskellige særlige brugsområder eller med forsynings-spænding over 1000 V (vekselstrøm) hhv. 1500 V (jævnstrøm). Ligeledes er ventilationsenheder med en varmeveksler eller varmepumpe, hvis formål primært er opvarmning eller afkøling frem for at skifte luften, undtaget.

Til mærkningen anvendes det velkendte EU-energimærke med en skala fra G til A+. De mest energieffektive ventilationsenheder, som i dag er på markedet vil minimum kunne opnå mærket A. Det vil formentligt være muligt gennem teknisk udvikling at forbedre ventilationsenhederne til A+.

Energimærket udformes efter nedenstående skabelon:

Beregning af virkningsgrad

Kommissionens forslag bygger på måling og beregninger af ventilationsenhedernes energiforbrug/gevinst til ventilation og for varmegenvinding. Energieffekten opgives som en energibalance, set over et år (kaldet SEC) der summerer energiforbrug til såvel luftskifte som opvarmning af kold indsugningsluft. Energibalancen danner grundlag for kedlens/pakkens placering på mærkningskalaen.

Forslagets krav

Kommissionen foreslår, at kravene får virkning fra samme datoer som er foreslået for ecode-signkrav til ventilationsanlæg, dvs. at A-G-mærket skal bruges fra 1. januar 2016 og A+ til F-mærket fra 1. januar 2018

Revision

Forslaget indeholder en revisionsbestemmelse. Det foreslås, at Kommissionen senest fem år efter ikrafttrædelse skal vurdere forordningen, bl.a. med henblik på at vurdere klasserne og om mindre ventilationsenheder medtages.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med de gældende regler for delegerede retsakter have mulighed for at tiltræde eller gøre indsigelse mod forslaget inden for en frist af 2 måneder regnet fra den dato, hvor Kommissionen forelægger forslaget for Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af Energimærkningsdirektivet.

Kommissionen anfører i sin motivering af forslaget, at hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for EU og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i EU. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

6. Gældende dansk ret

Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages af Kommissionen og tiltrædes af Rådet samt Europaparlamentet, være direkte gældende i Danmark. Det skal derfor ikke implementeres i dansk lovgivning.

Der er ikke danske regler for mærkning af ventilationsanlæg, men mærkningsklasserne kan tænkes indarbejdet i det danske bygningsreglement, som det fx er gjort for varmepumper.

7. Konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre øgede omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Merudgifter som følge af forslaget vil blive holdt inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets ramme.

Forslaget påvirker ikke statens afgiftsprovenu, fordi den mindre energieffektivitetsforbedring, som den lille meromsætning af de mest energieffektive ventilationsenheder forventes at resultere i, allerede er medtaget i den seneste basisfremskrivning af det samlede danske energiforbrug. Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Da de skandinaviske leverandører af ventilationsenheder er kendt for at kunne levere enheder med særdeles høj energieffektivitet, forventer danske eksportører af ventilationsenheder at kunne få en fordel af muligheden for at vise dette i resten af Europa ved hjælp af ensartet energimærkning.

På det danske marked må det forventes, at der med tiden vil komme et større udvalg af energieffektive produkter end ellers.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagetets bestemmelser. Forordningen forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde, i forhold til de dokumentations- og informationskrav producenter allerede er omfattede af og de dokumentationskrav, som de med de nuværende nationale regler møder i andre EU-lande.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Kravene i det danske bygningsreglement betyder, at ventilationsenheder i danske bygninger har høj effektivitet. Mærkningsordningens forventede øgede fokus på de mest energieffektive ventilationsenheder forventes dog at medføre begrænsede reduktioner i energiforbruget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

På baggrund af de eksisterende danske regler for ventilationsanlægs energieffektivitet, vurderingen af de administrative konsekvenser, et potentielt større udvalg af energieffektive produkter og forventede fordele for eksporterhvervet forventes de samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget at være neutrale, men med positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for danske eksportører af ventilationsenheder.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima-, Energi- og Bygningspolitik. Der er indkommet høringssvar fra Danske Regioner, Danske Fjernvarme, Dansk Ventilation og VedvarendeEnergi,

Danske Regioner, Danske Fjernvarme og Dansk Ventilation enten støtter eller har ingen kommentarer til forslaget.

VedvarendeEnergi støtter krav til energimærkning af ventilationsanlæg, men ønsker det udvidet fra kun boligventilationsanlæg til alle ventilationsanlæg og ønsker endvidere at niveauerne for klasserne hæves. En-vejsventilatorer mindre end 30 W, som nu er undtaget, ønskes medtaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er principiel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår. Der er pt. ingen lande, der officielt har tilkendegivet deres holdninger til det konkrete forslag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter at støtte det, da det i EU som helhed medfører energi- og CO₂-besparelser og støtter danske producenter af energieffektive ventilationsenheder.

Regeringen finder dog, at ambitionsniveauet virker lavt, da den øverste A-klasse allerede fra starten vil være i brug. Regeringen finder ligeledes, at energimærkningen ikke fra starten bør indeholde klasser, som ikke er i brug, fordi produkter er udfaset.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.